

معافیت های مالیات بر درآمد حقوق

برخی درآمدهای حقوق که از پرداخت مالیات معاف هستند عبارتند از:

۱- کارشناسان خارجی که با موافقت دولت جمهوری اسلامی ایران از محل کمک‌های بلاعوض فنی و اقتصادی و علمی و فرهنگی دول خارجی و یا مؤسسات بین‌المللی به ایران اعزام می‌شوند نسبت به حقوق دریافتی آنان از دول متبوع یا مؤسسات بین‌المللی مذکور.

۲- حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراث و حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده.

۳- هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل.

۴- مسکن و اکتداری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می‌گیرد.

۵- وجوه حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن.

۶- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعاً معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی حقوق موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتهای مستقیم.

۷- خانه‌های سازمانی که با اجازه قانونی یا به موجب آیین‌نامه‌های خاص در اختیار مأموران کشوری گذارده می‌شود.

۸- وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیماً یا به وسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبت پرداخت کند.

۹- مزایای غیرنقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت مالیاتی حقوق موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتهای مستقیم.

۱۰- درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات، جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان.

۱۱- پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

۱۲- حقوق پرداختی به کارکنان دارای مجوز اشتغال به کار در مناطق آزاد تجاری-صنعتی، بابت اشتغال در محدوده جغرافیایی این مناطق (در صورتیکه کارفرما دارای مجوز فعالیت در مناطق مذکور باشد).

۱۳- حقوق پرداختی به کارگران ایرانی اعزامی به خارج از کشور موضوع قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور به شرط داشتن گواهینامه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۱۴- حقوق پرداختی به کارکنان شاغل در واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری (صرفاً در خصوص کارکنانی که در زمینه مجوز صادره، در واحدهای مذکور، به فعالیت اشتغال داشته باشند).

تکته ۱: بورس و سایر کمک هزینه های تحصیلی پرداختی به دانشجویان، درآمد محسوب نشده و از شمول مالیات بر درآمد حقوق خارج است.

تکته ۲: شاهد، جانبازان، رزمندگان با حداقل (۱۲) ماه حضور در جبهه و فرزندان شهداء از پرداخت مالیات بر درآمد حقوق معاف هستند.

مالیات بر درآمد حقوق

درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران، بر حسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیر نقد تحصیل می‌کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق است.

درآمدهای مشمول مالیات حقوق

درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از:

الف) درآمد نقدی شامل حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیر مستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم.

ب) درآمد غیرنقدی به شرح زیر:

- مسکن با ائانه و یا بدون ائانه
- اتومبیل اختصاصی با راننده و یا بدون راننده
- سایر مزایای غیرنقدی

تکالیف مؤدیان

پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفند اقداماتی به شرح ذیل انجام دهند:

۱. مالیات متعلق را طبق مقررات بند الف تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ محاسبه و کسر و تا پایان ماه بعد ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل، پرداخت و در ماه‌های بعد فقط تغییرات را صورت دهند. پرداخت کنندگان حقوق مکلفند با مراجعه به سامانه عملیات الکترونیکی مؤدیان مالیاتی www.tax.gov.ir از طریق لینک فهرست مالیات حقوق الکترونیکی، نرم افزار تهیه لیست الکترونیکی مالیات بر درآمد حقوق را دریافت و هر ماهه فهرست حقوق پرداختی به کارکنان را بصورت الکترونیکی ارسال نمایند.

۲. کارفرمایان برای پرداخت‌هایی که به اشخاص حقیقی غیر از کارکنان خود که مشمول پرداخت کسورات بازنشستگی یا بیمه نمی‌باشند (با عناوینی مانند حق المشاوره، حق التدریس، حق پژوهش و....) انجام می‌دهند، نیز موظفند در موقع پرداخت یا تخصیص، مالیات متعلقه را کسر و تا پایان ماه بعد با اعلام مشخصات دریافت کنندگان حقوق مطابق فرم اعلام شده سازمان امور مالیاتی کشور به اداره امور مالیاتی محل پرداخت نمایند.

در مواردی که از اشخاص مقیم خارج که در ایران شعبه یا نمایندگی ندارند حقوق دریافت شود، دریافت کنندگان حقوق مکلفند تا پایان ماه بعد از تاریخ دریافت حقوق، مالیات متعلق را طبق مقررات قانونی به اداره امور مالیاتی محل سکونت خود پرداخت و تا آخر تیرماه سال بعد اظهارنامه مالیاتی مربوط به حقوق دریافتی خود را به اداره امور مالیاتی مزبور تسلیم نمایند.

آشنایی با قانون و مقررات مالیات بر درآمد حقوق

شور حقوق مؤدیان مالیاتی

اسل (۱): مؤدی محترم حق برخورداری از رفتار عادلانه، منصفانه و قانونمند را دارد.

اسل (۲): مؤدی محترم حق کسب اطلاع و راه‌نمایی را دارد.

اسل (۳): مؤدی محترم حق برخورداری از خدمات مالیاتی مطلوب را دارد.

اسل (۴): پایبندی مابده اصل رازداری و حفظ حریم خصوصی، حق مؤدی محترم است.

اسل (۵): مؤدی محترم حق اعتراض، بنیادیت و تجدید نظرخواهی دارد.

سازمان امور مالیاتی کشور

سازمان مالیات‌های مستقیم

دکترضدت مؤدیان

اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۶

نرخ مالیات بر درآمد حقوق

۱- براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۶، حقوق و دستمزد، سالیانه تا مبلغ **۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال** (ماهیانه مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) از معافیت مالیاتی برخوردار است. مازاد بر مبلغ مذکور، به نرخ ذیل مشمول پرداخت مالیات می‌شود:

مالیات بر درآمد حقوق کارکنان دولتی و غیردولتی مازاد بر معافیت فوق و تا پنج برابر آن مشمول مالیات به نرخ ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد آن به نرخ بیست درصد (۲۰٪) می‌باشد.

نکته: وجوه پرداختی به افراد بازنشسته که از سازمانهای مختلف حقوق بازنشستگی دریافت می‌نمایند و مجدداً به طور تمام وقت یا نیمه وقت به عنوان حقوق بگیر با مراکز دیگر همکاری دارند (به استثناء موارد مذکور در تبصره ماده ۸۶ ق.م.م) همانند سایر حقوق بگیران بدون توجه به وضعیت بازنشستگی آنان، پس از کسر معافیت مقرر در ماده (۸۴) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم (مشروط به عدم استفاده از معافیت مذکور برای درآمد حقوق از محل دیگر) مشمول مالیات بر درآمد حقوق بوده و مالیات آن باید طبق مقررات فوق محاسبه، کسر و به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز گردد.

۲. پرداخت‌هایی که کارفرمایان به اشخاص حقیقی غیر از کارکنان خود که مشمول پرداخت کسور بازنشستگی یا بیمه نمی‌باشند، با عنوان حق‌المشاوره، حق حضور در جلسات، حق التدریس، حق التحقیق و حق پژوهش پرداخت می‌کنند، بدون اعمال معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم، مشمول مالیات مقطوع به نرخ ده درصد (۱۰٪) می‌باشد.

۳. درآمد غیرنقدی مشمول مالیات حقوق به شرح زیر محاسبه می‌شود:

الف - مسکن با ائانه معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بدون ائانه بیست درصد (۲۰٪) حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده (۹۱) قانون مالیاتهای مستقیم) در ماه پس از وضع وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

ب - اتومبیل اختصاصی با راننده معادل ده درصد (۱۰٪) و بدون راننده معادل پنج درصد (۵٪) حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده (۹۱) قانون مالیاتهای مستقیم) در ماه پس از کسر وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

ج - سایر مزایای غیرنقدی معادل قیمت تمام شده برای پرداخت کننده حقوق.

نکات مهم در مورد پرداخت مالیات بر درآمد حقوق

پرداخت کنندگان حقوق در حکم مؤدی می‌باشند، لذا در مواردی که پرداخت کنندگان حقوق، مالیات متعلق را در موعد مقرر نپردازند یا کمتر از میزان واقعی پرداخت نمایند، مالیات متعلق، به انضمام جرایم مربوط، محاسبه و به موجب برگ تشخیص با رعایت مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) قانون مالیات‌های مستقیم از آنان مطالبه خواهد شد.

صدور پروانه خروج از کشور یا تمدید پروانه اقامت و یا اشتغال برای اتباع خارجه، به استثنای کسانی که طبق مقررات این قانون از پرداخت مالیات معاف می‌باشند، **موکول** به ارائه مفاصا حساب مالیاتی یا تعهد کتبی کارفرمای اشخاص حقوقی ایرانی طرف قرارداد با کارفرمای اتباع خارجی یا اشخاص حقوقی ثالث ایرانی است.

جرایم مالیاتی

ردیف	موضوع	جریمه
۱	عدم تسلیم فهرست حقوق کارکنان به اداره امور مالیاتی در موعد مقرر قانونی (ارسال فهرست به روش الکترونیکی انجام می‌شود).	۲٪ حقوق پرداختی
۲	عدم پرداخت مالیات متعلق یا پرداخت مالیات کمتر از میزان واقعی مالیات بر حقوق متعلقه در مهلت مقرر قانونی.	۱۰٪ مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و ۲/۵٪ مالیات به ازای هر ماه نسبت به مدت تاخیر از سررسید پرداخت

نحوه محاسبه مالیات بر درآمد حقوق

پرداخت کنندگان حقوق می‌توانند برای محاسبه مالیات بر درآمد حقوق با مراجعه به سامانه اطلاع رسانی سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی www.intamedia.ir و از طریق لینک مربوط، آخرین بخشنامه "میزان معافیت مالیات بر درآمد حقوق و محاسبه مالیات حقوق ماهانه" را دریافت و با در نظر گرفتن میزان معافیت بر درآمد حقوق و روش محاسباتی آن، مالیات حقوق کارکنان خود را محاسبه نمایند.

جدول معافیت های مالیاتی حقوق در پنج سال اخیر			
ردیف	سال	معافیت سالیانه	معافیت ماهیانه
۱	۱۳۹۲	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۸,۳۳۳,۳۳۳
۲	۱۳۹۳	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	۱۳۹۴	۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۱,۵۰۰,۰۰۰
۴	۱۳۹۵	۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۳,۰۰۰,۰۰۰
۵	۱۳۹۶	۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰

مراجع حل اختلاف مالیاتی

• در مواردی که مؤدی به برگ تشخیص مالیات ابلاغ شده، معترض باشد، می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک، کتباً تقاضای رسیدگی مجدد نماید. در صورتی که مسئول مربوط، دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را در تعدیل درآمد، مؤثر تشخیص دهد و نظر او مورد قبول مؤدی قرار گیرد، مراتب پشت برگ تشخیص منعکس و به امضاء مسئول مربوط و مؤدی رسیده و درآمد مشمول مالیات تعیین شده، مختومه تلقی می‌گردد.

• هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی در رد یا تعدیل درآمد مندرج در برگ تشخیص، مؤثر واقع نگردد، پرونده به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد گردید و رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراء است. مگر اینکه ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی از طرف مأموران مالیاتی مربوط یا مؤدی، مورد اعتراض کتبی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر محول خواهد شد. در این مرحله مؤدی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را در همان مهلت مقرر پرداخت و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را تسلیم نماید.

نکته مهم: اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات قانون مالیاتهای مستقیم مسترد خواهد شد مشروط بر این که بعد از انقضای تیرماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق بگیر از اداره امور مالیاتی محل سکونت، مورد مطالبه قرار گیرد.

اداره امور مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست، رسیدگی‌های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدهی قطعی دیگر در آن اداره امور مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی از محل وصولی‌های جاری اقدام کند. در صورتی که درخواست کننده بدهی قطعی مالیاتی داشته باشد اضافه پرداختی به حساب بدهی مزبور منظور و مازاد بر آن مسترد خواهد شد.